

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
04.11.2014
18.06.2015
RT I, 01.11.2014, 2

Mootorsõidukijuhi ja mootorsõiduki juhtimisõiguse taotleja ning trammijuhi ja trammi juhtimisõiguse taotleja tervisekontrolli tingimused ja kord ning tervisenõuded, sealhulgas meditsiinilised vastunäidustused, mille korral mootorsõiduki ja trammi juhtimine ei ole lubatud¹

[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

Vastu võetud 16.06.2011 nr 80
RT I, 21.06.2011, 8
jõustumine 01.07.2011

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
17.10.2014	RT I, 21.10.2014, 9	24.10.2014
30.10.2014	RT I, 01.11.2014, 1	04.11.2014

Määrus kehtestatakse „Liiklusseaduse” § 101 lõike 10 ja § 143 lõike 7 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse mootorsõidukijuhi ja mootorsõiduki juhtimisõiguse taotleja ning trammijuhi ja trammi juhtimisõiguse taotleja (edaspidi *juht*) tervisekontrolli tingimused ja kord ning tervisenõuded, sealhulgas meditsiinilised vastunäidustused, mille korral mootorsõiduki ja trammi juhtimine ei ole lubatud.
[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

2. peatükk Tervisenõuded

§ 2. Tervise üldnõuded

(1) Juht peab füüsiliselt ja psüühiliselt olema võimeline mootorsõidukit või trammi juhtima ning tal ei tohi olla haigusi või tervisehäireid, mis takistavad mootorsõiduki või trammi ohutult juhtimist.

(2) Tervisenõuded kehtestatakse järgmiselt:

1) 1. grupp kuuluvad A-, AM-, B- ja BE-kategooria ning nende alamkategooriate mootorsõidukite, välja arvatud B-kategooria takso ning A- ja B-kategooria alarmsõidukite juhid, ning T-kategooria traktori ja liikurmasina juhid;

2) 2. grupp kuuluvad C-, CE-, D- ja DE-kategooria ning nende alamkategooriate mootorsõidukite, B-kategooria takso ning A-, B- ja C-kategooria alarmsõidukite juhid ning juhtimisõiguse taotlejate ja mootorsõidukijuhtide õpetajad.

[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

§ 3. Tervisenõuded 1. gruppi kuuluvale juhile

(1) 1. gruppi kuuluva juhi nägemine peab vastama järgmistele nõuetele:

1) korrektsiooniga (vajaduse korral korrigeerivate läätsedega) nägemisteravus mõlema silmaga koos nägemisel ei tohi olla väiksem kui 0,5;

2) horisontaalne vaateväli ei tohi olla alla 120 kraadi, vaatevälja ulatus ei tohi olla alla 50 kraadi ei vasakule ega paremale temporaalsele ning alla 20 kraadi üles ja alla. Vaatevälja keskse osa 20 kraadi raadiuses ei tohi esineda defekti;

[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

3) korrektsiooniga nägemisteravus ainsa nägeva silma korral (teise silma nägemine on kadunud või saab diploopia tõttu kasutada ainult üht silma) peab olema vähemalt 0,5, ainsa nägeva silma vaateväli normaalne ja isik monokulaarse nägemisega kohanenud. Ühest silmast nägemise kaotamise korral (sh diploopia) on lubatud mootorsõidukit juhtida pärast 6-kuulist kohanemisperioodi;

4) hämaras nägemine ja adaptatsioon pimestamise suhtes peavad olema normaalsed.

(2) Kuulmishäirete esinemise korral peab 1. gruppi kuuluv juhil olema normaalne vaateväli ja juht peab kasutama kuuldeparaati, kui selle kasutamine on näidustatud.

(3) Jäsemete puude või liikumistakistuse korral on 1. gruppi kuuluv juhil lubatud mootorsõidukit juhtida pärast selle asjakohast ümberehitamist või kohendamist.

(4) Suhkurdiabeedi diagnoosiga 1. gruppi kuuluv juhil:

1) peavad olema tervisekontrolli tegija hinnangul piisavad teadmised hüpoglükeemiast ja sellest tingitud ohtudest;

2) peab olema läbitud arstlik läbivaatus vähemalt üks kord viie aasta jooksul.

[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

§ 4. Meditsiinilised vastunäidustused 1. gruppi kuuluvale juhile

(1) Haigused ja seisundid, millega kaasneb absoluutne meditsiiniline vastunäidustus mootorsõiduki juhtimisel:

1) kroonilise südame-veresoonkonna puudulikkuse III staadium;

2) kõrgvererõhutõve III staadium;

3) alkoholisõltuvus;

4) sõltuvus kannabinooididest, opioididest, stimulaatoritest, rahustitest, uinutitest, hallutsinogeenidest või lenduvatest lahustitest või nende ainete kuritarvitamine;

5) psühhotroopsete ainete või juhtimisvõimet alandavate ravimite tarvitamine;

6) raskekujuline psüühika-, isiksuse- või käitumishäire või vaimse arengu peetus;

7) vestibulaarparaadi rasked funktsioonihäired (sh Meniere'i tõbi);

8) diploopia.

(2) Haigused ja seisundid, millega kaasneb meditsiiniline vastunäidustus mootorsõiduki juhtimisel, kuid mille esinemise korral võib tervisekontrolli tegija lubada mootorsõidukit juhtida, hinnates juhile määratud ravi, rakendatud erinõudeid ja juhi üldist tervise seisundit:

1) kroonilise südame-veresoonkonna puudulikkuse II staadium;

2) varasem alkoholisõltuvus;

3) varasem sõltuvus kannabinooididest, opioididest, stimulaatoritest, rahustitest, uinutitest, hallutsinogeenidest või lenduvatest lahustitest;

4) suhkurdiabeet juhul, kui ühe aasta jooksul ei ole esinenud korduvaid raskeid hüpoglükeemilisi seisundeid;

5) teadvusekaotuse hoogude esinemine ja langetõbi juhul, kui ühe aasta jooksul ei ole esinenud teadvusekaotuse hooge;

6) kaasasündinud, trauma- või neurokirurgilise operatsiooni järgne või haigusest põhjustatud psüühikahäire;

7) muu haigus, mis võib alandada juhtimisvõimet ja mõjutada ohutu sõitmise võimet.

[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

§ 5. Tervisenõuded 2. gruppi kuuluvale juhile

(1) 2. gruppi kuuluva juhi nägemine peab vastama järgmistele nõuetele:

1) kummagi silma korrigeerimata nägemisteravus ei tohi olla alla 0,05;

[RT I, 01.11.2014, 1- jõust. 04.11.2014]

2) korrigeeritud nägemisteravus peab olema vähemalt 0,8 paremini nägeva silmaga ja vähemalt 0,1 halvemini nägeva silmaga. Kui väärtuste 0,8 ja 0,1 saavutamiseks kasutatakse korrigeerivaid läätsi, tuleb minimaalne nägemisteravus (0,8 ja 0,1) saavutada kas prillide abil, mille optiline tugevus ei ületa pluss või miinus kaheksat dioptrit, või kontaktläätsede abil. Kõnealune isik peab nägemisteravuse korrigeerimist hästi taluma;

[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

3) horisontaalne vaateväli ei tohi olla alla 160 kraadi, vaatevälja ulatus ei tohi olla alla 70 kraadi ei vasakule ega paremale temporaalsele ning alla 30 kraadi üles ja alla. Vaatevälja keskse osa 30 kraadi raadiuses ei tohi esineda defekti;

[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

4) hämaras nägemine ja adaptatsioon pimestamise suhtes peavad olema normaalsed.

(2) 2. gruppi kuuluva juhi kuulmine (ka kuuldeparaati kasutades) peab olema normaalne.

(3) Suhkurdiabeedi diagnoosiga 2. gruppi kuuluval juhil:

- 1) peavad olema tervisekontrolli tegeva tervishoiuteenuse osutaja või liiklusmeditsiini komisjoni hinnangul piisavad teadmised hüpoplükeemiast ja sellest tingitud ohtudest;
 - 2) peab olema läbitud arstlik läbivaatus vähemalt üks kord kolme aasta jooksul;
 - 3) puuduvad suhkurdiabeediga seotud tüsistused, mis tervishoiuteenuse osutaja või liiklusmeditsiini komisjoni hinnangul võiksid mõjutada sõiduki juhtimise võimet.
- [RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

§ 6. Meditsiinilised vastunäidustused 2. gruppi kuuluvale juhile

(1) Haigused ja seisundid, millega kaasneb absoluutne meditsiiniline vastunäidustus mootorsõiduki juhtimisel:

- 1) kroonilise südame-veresoonkonna puudulikkuse II ja III staadium;
- 2) kõrgvererõhutõve III staadium;
- 3) alkoholisõltuvus;
- 4) sõltuvus kannabinooididest, opioididest, stimulaatoritest, rahustitest, uinutitest, hallutsinogeenidest või lenduvatest lahustitest või nende ainete kuritarvitamine;
- 5) psühhotroopsete ainete või juhtimisvõimet alandavate ravimite tarvitamine;
- 6) raskekujuline või püsiv psüühika-, isiksuse- või käitumishäire või vaimse arengu peetus;
- 7) vestibulaaraparaadi rasked funktsioonihäired (sh Meniere'i tõbi);
- 8) diploopia;
- 9) kahjustatud kontrastundlikkuse esinemine;
- 10) teadvusekaotuse hoogude esinemine;
- 11) langetõbi, välja arvatud juhul, kui langetõve viimasest haigushoost on möödunud vähemalt viis aastat;
- 12) kaasasündinud, trauma- või neurokirurgilise operatsiooni järgne või haigusest põhjustatud psüühikahäire;
- 13) suhkurdiabeet, välja arvatud juhul, kui ühe aasta jooksul ei ole esinenud rasket hüpoplükeemilist juhtu;
- 14) jäsemete raske puue või liikumistakistus.

(2) Haigused ja seisundid, millega kaasneb meditsiiniline vastunäidustus mootorsõiduki juhtimisel, kuid mille esinemise korral võib tervisekontrolli tegija lubada mootorsõidukit juhtida, hinnates juhile määratud ravi, rakendatud erinõudeid ja juhi üldist tervise seisundit:

- 1) varasem alkoholisõltuvus;
 - 2) varasem sõltuvus kannabinooididest, opioididest, stimulaatoritest, rahustitest, uinutitest, hallutsinogeenidest või lenduvatest lahustitest;
 - 3) muu haigus, mis võib alandada juhtimisvõimet ja mõjutada ohutu sõitmise võimet.
- [RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

3. peatükk Tervisekontrolli tingimused ja kord

§ 7. Tervisekontrolli tegija

(1) A-, B-, BE-, C-, CE-, D- ja DE-kategooria ning nende alamkategooriate mootorsõidukite, T-kategooria traktori ja liikurmasina, B-kategooria takso ning A-, B- ja C-kategooria alarmsõidukite juhtide ja juhtimisõiguse taotlejate ning mootorsõidukijuhtide õpetajate tervisekontrolli teeb perearst, töötervishoiuarst või liiklusmeditsiini komisjon.

[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

(2) [Kehtetu -RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

(3) [Kehtetu -RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

(4) [Kehtetu -RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

§ 8. Tervisekontrolli läbimine

(1) Esmakordselt mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik läbib tervisekontrolli mitte varem kui kuus kuud enne mootorsõidukijuhi koolituse algust.

[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

(2) Perioodilise tervisekontrolli peab mootorsõidukijuht läbima iga kümne aasta järel.

(3) Üle 65-aastane A-, B- ja BE-kategooria ning nende alamkategooriate mootorsõiduki juht ja üle 50-aastane C-, CE-, D- ja DE-kategooria ning nende alamkategooriate mootorsõiduki juht, T-kategooria traktori- ja liikurmasina juht, B-kategooria takso juht, A- ja B-kategooria alarmsõidukite juht ning mootorsõidukijuhtide õpetaja peavad perioodilise tervisekontrolli läbima iga viie aasta järel.

(4) Tervisekontrolli tegija otsuse alusel, mis lähtub juhi tervise seisundist, peab juht läbima perioodilise tervisekontrolli lõigetes 2 ja 3 sätestatud sagedamini.

(5) Muul kui lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhul peab juht tervisekontrolli läbima:

- 1) kui tal on „Liiklusseaduse” § 70 lõike 2 alusel tuvastatud liiklusohutlik tervise seisund ja ta on sõiduki juhtimiselt kõrvaldatud sama seaduse § 91 lõike 2 punkti 7 alusel;
- 2) arsti korraldusel juhul, kui arstliku läbivaatuse käigus selgub, et juhi tervise seisund ei vasta kehtestatud tervisenõuetele.

§ 9. Tervisekontrolli tegemine

(1) Juhil peab tervisekontrollile tulles kaasas olema isikut tõendav dokument ning juhtimise ajal alaliselt või ajutiselt kasutatavad abivahendid (prillid, kontaktläätsed, kuulmisaparaat, proteesid jms). Paragrahvi 8 lõike 5 punktis 1 sätestatud juhul peab isik enne tervisekontrolli läbimist esitama tervisekontrolli tegijale ka sõiduki juhtimiselt kõrvaldamise otsuse.

(2) Enne tervisekontrolli läbimist esitab juht tervisekontrolli tegijale isikut tõendava dokumendi ning tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 59² lõike 2 alusel sätestatud tervisedeklaratsiooni.
[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

(3) Tervisekontrolli tegija teeb või korraldab juhi tervise seisundi tervisenõuetele vastavuse hindamiseks vajalikud terviseuuringud:

- 1) arteriaalse vererõhu mõõtmine;
- 2) nägemisteravuse kontroll ja vaatevälja hindamine;
- 3) veresuhkru analüüs, välja arvatud juhul, kui tõendi taotlejale on vastav uuring viimase aasta jooksul tehtud ja selle kohta on olemas teave tervise infosüsteemis;
- 4) objektiivne leid organüsteemide kaupa.

[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

(4) Arvestades juhi tervise seisundi vastavust tervisenõuetele, hindab tervisekontrolli tegija, kas juht vastab või ei vasta mootorsõiduki juhtimiseks kehtestatud tervisenõuetele.
[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

(5) Juhi tervise seisundist tulenevalt võib tervisekontrolli tegija määrata juhi tervise seisundi tõttu rakendatava erinõude või piirangu, lähtudes „Liiklusseaduse” § 96 lõike 8 alusel kehtestatud juhiloale kantavatest juhi tervise seisundist tulenevatest meditsiinilistest näidustustest.

(6) [Kehtetu -RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

(7) Tervisekontrolli tegija tutvustab ja selgitab juhile tema tervisekontrolli terviseuuringute tulemusi ja tervisekontrolli alusel tehtud otsust.
[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

§ 10. Tervisetõendi vormistamine ja väljastamine

(1) Tervisekontrolli tegija koostab ja väljastab tervisetõendi vastavalt tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 4² lõike 2 alusel sätestatud koostamise, edastamise, muutmise korrale.
[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

(2) Tervisetõendi väljastaja märgib juhi tervise seisundi tõttu rakendatava erinõude või piirangu juhi tervisetõendile vastavalt järgnevale loetelule:

- 1) 01.01 prillid;
- 2) 01.02 kontaktläätsed;
- 3) 01.03 ohutu klaas;
- 4) 01.04 toonitud klaas;
- 5) 01.05 päikesevari;
- 6) 01.06 prillid või kontaktläätsed;
- 7) 02.01 kuuldeaparaat ühe kõrva jaoks;
- 8) 02.02 kuuldeaparaat mõlema kõrva jaoks;
- 9) 03.01 käeprotees/-ortoos;
- 10) 03.02 jalaprotees/-ortoos;
- 11) 05.01 sõit üksnes päevaajal (näiteks: üks tund pärast päikesetõusu ja üks tund enne päikeseloojangut);
- 12) 05.02 sõit üksnes ... km raadiuses loaomaniku elukohast või üksnes ... linna/piirkonna piires;
- 13) 05.03 sõit ilma kaassõitjata;
- 14) 05.04 sõit üksnes kiirusel kuni ... km/h;
- 15) 05.05 juhtimine lubatud üksnes juhiluba omava isiku saatel;
- 16) 05.06 ilma haagiseta;
- 17) 05.07 kiirteel sõitmine keelatud;
- 18) 05.08 alkoholi tarbimine keelatud;
- 19) mootorsõiduki ümberehitamise või kohandamise vajadus vastavalt tervise seisundile.

[RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

(3) [Kehtetu -RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

(4) [Kehtetu -RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

§ 11. Tervisekontrolli dokumentide säilitamine
[Kehtetu -RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

4. peatükk

Rakendussätted

§ 12. Enne käesoleva määruse jõustumist väljastatud tervisetõendi kehtivus

(1) Tervisetõend, mille on väljastanud tervisekontrolli tegija, kes oli õigustatud tõendit väljastama enne käesoleva määruse jõustumist, kehtib tervisenõuetele vastavust tõendava dokumendina tervisetõendil märgitud kuupäevani või kuupäeva puudumisel juhiloa kehtivusaja lõpuni.

(2) Enne määruse jõustumist määratud R-kategooria mootorsõidukijuhijärgmise tervisekontrolli tähtpäev kehtib ka T-kategooria mootorsõidukijuhijärgmise tervisekontrolli tähtpäev.

§ 13. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 14. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juulil 2011. a.

¹ Euroopa Ühenduste Nõukogu direktiiv 91/439/EMÜ juhilubade kohta (EÜT L 237, 24.08.1991, lk 1–24), muudetud komisjoni direktiiviga 2009/112/EÜ (ELT L 223, 26.08.2009, lk 26–30) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/126/EÜ juhilubade kohta (ELT L 403, 30.12.2006, lk 18–60), muudetud komisjoni direktiiviga 2009/113/EÜ (ELT L 223, 26.08.2009, lk 31–35).

Lisa 1 Tervisekontrolli kaart
[Kehtetu -RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]

Lisa 2 Mootorsõidukijuhijärgmise tervisetõend
[Kehtetu -RT I, 21.10.2014, 9- jõust. 24.10.2014]